

[Bernhard Baunsgaard]

nister lade være med at stå og give disse løfter. Han burde da bedre end nogen anden vide, hvor vanskeligt det ville blive at opfylde dem.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Knud Østergaard):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 56:

Forslag til lov om ændring af lov om skattefri virksomhedsomdannelse. (Begrænsning af adgangen til at overføre ubenyttede investeringsfondshenlæggelser m.v.).

Af Thoft (SF) m.fl.
(Fremsat 8/11 84).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 10 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 57:

Forslag til lov om ændring af lov om investeringsfonds. (Begrænsning af adgangen til forlods afskrivning på aktiver erhvervet ved overdragelse mellem en person og et selskab m.v.).

Af Thoft (SF) m.fl.
(Fremsat 8/11 84).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Jeg går ud fra, at der kommer en udvalgsbehandling, hvor man kan se nærmere på de spørgsmål, som SF fremdrager i de foreliggende lovforslag. Jeg bidrager naturligvis

gerne til, at spørgsmålene kan blive belyst under drøftelserne i udvalget, men lad mig med det samme sige, at efter min opfattelse står det, som SF mener at kunne opnå med lovforslagene, ikke i et rimeligt forhold til de ulemper, som forslagene vil give, hvis de vedtages. Jeg kan derfor ikke gå ind for forslagene.

Vedrørende virksomhedsomdannelse siger SF, at loven ikke i særlig høj grad bliver brugt til traditionelle virksomhedsomannelser af personligt ejede virksomheder. Det er en påstand, som jeg slet ikke kan tilslutte mig. Jeg mener, at det var en meget værdifuld nydannelse, vi fik gennemført med loven om virksomhedsomdannelse. Denne lov har bragt klarhed på et område, hvor vi tidligere havde en uoverskuelig retstilstand, der var udviklet i praksis i årenes løb.

Den skattefri virksomhedsomdannelse har jo ikke mindst den betydning, at den gør det lettere at tilrettelægge generationsskiftet på en hensigtsmæssig måde, og i den forbindelse er det også vigtigt, at investeringsfondshenlæggelserne kan følge med ved overgangen fra personligt eje til selskabsform.

SF mener for det første, at der kan opstå uheldige virkninger i et forløb, der kort kan beskrives således: en person driver en erhvervsvirksomhed og foretager investeringsfondshenlæggelser i denne virksomhed. På et vist tidspunkt starter personen tillige en anden erhvervsvirksomhed, som han senere omdanner til et selskab efter loven om virksomhedsomdannelse, og han overfører nu investeringfondshenlæggelserne til det nye selskab. SF nævner, at et forløb af denne art bl.a. kan medføre, at investeringsfonden kan anvendes, selv om personens arbejdsindsats i virksomhed nr. 2 ikke fyldestgør arbejdskraft i investeringsfondsloven.

Nu var det jo ikke min eller regeringens idé, at der skulle være et arbejdskrav. Det skal dog ikke hindre, at vi ser på det, men som jeg allerede har sagt, mener jeg ikke, at der er tale om et problem, som med rimelighed kan begrunde det indgreb, som SF stiller forslag om.

For det andet mener SF, at når en investeringsfond er overført fra den personlige virksomhed til det nye selskab, bør selskabet ikke kunne anvende henlæggelsen til forlods afskrivninger på aktiver, som selskabet køber

[Ministeren for skatter og afgifter]

af stifteren. SF mener, at dette ikke er, hvad de betegner som en egentlig erhvervsinvestering.

Man må huske, at de fordele, der opnås ved virksomhedsomdannelse, har et modstykke i forskellige konsekvenser, der følger med. Der udløses jo en beskatning, hvis stifterne senere sælger aktierne i det nye selskab, og hvis selskabet senere afstår de overtagne aktiver, udløser dette også en beskatning. Virksomhedens afkast bliver først beskattet i selskabet og derefter hos stifteren selv. Risikoen for, at man betaler denne pris blot for at opnå en fordel med hensyn til investeringsfonden, må være meget lille.

I bemærkningerne til lovforslaget om ændring af investeringsfondsloven påpeger SF, at når f.eks. en person overdrager et aktiv til et selskab, som personen behersker, kan selskabet anvende sine investeringsfondshenlæggelser til forlods afskrivning på aktivet. Dette kritiserer SF bl.a. med den begrundelse, at der skulle opstå en skævhed, fordi der i afskrivningsloven er en overgangsregel om overdragelser, hvor køber og sælger er nært forbundne.

Ved en ændring af afskrivningsloven i 1982 gik man over til pristalsregulerede afskrivninger og til afskrivning på grundlag af kontantværdien. Overgangsreglen går ud på, at de skattemæssige fordele herved kunne opnås, når skatteyderen har erhvervet aktivet efter den 31. december 1981. Selv om skatteyderen har erhvervet aktivet efter skæringsdagen, kan de nye afskrivningsregler dog alligevel ikke anvendes, hvis overdrageren og erhververen er nært forbundne.

Når de gamle afskrivningsregler skal anvendes, betyder det, at erhververen ikke afskriver på kontantværdien, men på den nominelle anskaffelsessum, som i reglen er større. Det betyder endvidere, at afskrivningerne ikke pristalsreguleres. I en naturlig sammenhæng hermed indgår der heller ikke nogen pristalsregulering i den beregning af gevundne afskrivninger, som skal foretages, hvis erhververen senere sælger aktivet, f.eks. en afskrivningsberettiget bygning.

I bemærkningerne skildrer SF i et langt og indviklet eksempel et hændelsesforløb, der tager udgangspunkt i disse forhold. Jeg tror ikke, at jeg ved første behandling, der jo skal holde sig til principielle betragtninger, behøver at gå nærmere ind på dette. Generelt kan

jeg også her sige, at hvis der overhovedet er et problem – hvad jeg betvivler – mener jeg, at et sådant problem må være meget, meget lille, og det må i hvert fald være så lille, at et lovindgreb vil stå i misforhold til det, man ønsker at opnå.

Tastesen (S):

Dagens tema synes jo at være: hvor går pengene hen? Hvis vi effektivt lukker ét sted, som vi gjorde ved stramningen af investeringsfondsloven med indførelse af arbejdskrav og med stop for frigivelse til passive investeringer i leasingarrangementer og i afskrivningsberettigede udlejningsejendomme, skal de mennesker i forskellige erhverv, der ikke kan finde anvendelse for de midler, de har indbetalt til investeringsfondshenlæggelse, finde andre veje, og det har de så gjort.

Hr. Thoft, der i sit civile liv er revisor, og hvis skattekundskab jeg har væsentlig respekt for – i denne forbindelse måske højere respekt, end jeg har for hr. Thøger Niensens – har så fundet ud af, hvordan disse mennesker: tandlæger, revisorer, advokater osv., bærer sig ad, og det ser jo ikke særlig rart ud, at man udnytter loven på den måde, som det er beskrevet.

Det vil vi godt vurdere rigtigheden af under udvalgsarbejdet, og dermed har jeg sagt, at socialdemokratiet er positivt indstillet over for det af SF fremsatte lovforslag.

Hagen Hagensen (KF):

Investeringsfondshenlæggelser er af betydning både for den, der foretager dem, og også i almindelighed for investering og beskæftigelse. Derfor skal man være varsom med at ændre på regelsættet. SFs vurdering af, hvad der er reel nyinvestering, bør ikke ukritisk lægges til grund. SF taler om urimelige skattelettelser for erhvervslivet. Hvad er egentlig det? Er det, at virksomheden kan fortsætte og give beskæftigelse?

Skattefri bliver man jo ikke, men man får en skatteudskydelse, hvilket kan befordre generationsskifte og også opsparing til gavn for virksomheden.

Hvorfra har SF belæg for, at erfaringerne har vist, at loven ikke i særlig høj grad bruges til virksomhedsomdannelse af personligt ejede virksomheder, men ofte til skattespekulative omdannelser, som man siger det i be-

[Hagen Hagensen]

mærkningerne, af ikke gængs karakter af personer, der »er brændt inde med« investeringsfondshenlæggelser?

Bemærkningerne til forslaget har ikke umiddelbart kunnet overbevise mig om, at dette skulle være det rigtige. SFs forslag kan jeg med henvisning til ministerens bemærkninger ikke følge, idet det forekommer mig urimeligt i bedømmelsen af, hvad der kan anses for at være – og kan udskilles – som selvstændige erhvervsvirksomheder.

SF vil i princippet gerne have afskaffet investeringsfondsloven. SF ønsker ikke at fremme erhvervslivet og dermed beskæftigelsen, som vi gør det. Det viser denne indstilling til tingene. Det skal bare konstateres her.

Det eksempel, der er nævnt i forslagets bemærkninger, vil jeg ikke gøre bemærkning om her, men se nøjere på 'under udvalgsarbejdet. Som nævnt af ministeren er problemet – hvis det er andet end tankespind – nok af en sådan størrelse, at det ikke umiddelbart gør en lovændring rimelig, men vi vil med kritiske øjne vurdere lovforslagene under udvalgsbehandlingen med henblik på at se, hvad der overhovedet er i disse forhold.

Fogh Rasmussen (V):

SF vil skyde spurve med kanoner, hvis man skal tro disse forslag i hvert fald. De vil, hvis de bliver gennemført, i realiteten udhule reglerne om skattefri virksomhedsomdannelser, regler, som vi i venstre er stærkt tilhænger af, fordi de er med til at lette generationsskiftet, og hvis disse regler skal have mening, skal det også være muligt, at investeringsfondshenlæggelser kan følge med ved overgangen fra den personligt ejede virksomhed til selskabet.

SF mener, at de nye regler indebærer en mulighed for at omgå det arbejdskrav i investeringsfondsloven, som et flertal uden om regeringspartierne har fået gennemført. Jeg må i hvert fald sige for min part, at jeg savner ganske eksempler på, at det skulle være tilfældet.

Dernæst er det SFs opfattelse, at når en investeringsfond er overført fra den personlige virksomhed til selskabet, skal selskabet ikke kunne anvende midlerne til forlods afskrivning på de aktiver, der købes af stifteren, fordi man ikke synes, der er tale om en egentlig erhvervsinvestering. Hvis den tanke

skulle følges, ville det være et grundskud mod selve fordelene ved den skattefri virksomhedsomdannelselse.

Jeg kan i den forbindelse ganske henvise til de betragtninger, som skatteministeren kom med, hvor han bl.a. henviste til, at de fordele, der kan opnås ved at omdanne virksomheden, modsvares af en skat i den anden ende, og at det er mere end tvivlsomt, om der er nogen, der vil betale den pris blot for at opnå nogle tvivlsomme fordele med hensyn til anvendelsen af investeringsfonden.

På den baggrund må vi klart afvise SFs lovforslag.

Aase Olesen (RV):

Det radikale venstre vil tilsige disse forslag om ændring af lov om skattefri virksomhedsomdannelselse og ændring af lov om investeringsfonds en positiv udvalgsbehandling, og jeg siger det på den måde, fordi vi gerne vil se på, om de bemærkninger, som følger forslagene, nu også holder stik.

Jeg kan godt sige til SF med det samme, at vi bliver altid en lille smule mistænksomme, når der står: ifølge pressen eller ifølge omtale i dagspressen. Det havde været rare, hvis man kunne fremvise nogle konkrete eksempler. Jeg går ud fra, at det ikke er nogle, SF har digtet selv, for så er det jo i virkeligheden vejledning i skattetænkning, så det batter.

Jeg hørte opmærksomt på, hvad skatteministeren havde at indvende, og så vidt jeg forstod, sagde han, at fordelene ved dette forslag ikke stod mål med ulemperne, men jeg hørte ikke, hvad det var for nogle ulemper. Jeg lyttede også til ordførerne for de konservative og venstre, som talte om at skyde spurve med kanoner. Ja men hvad er det for nogle kanoner, og hvor er ulemperne?

De beskrivelser, der er i disse forslag, af muligheden for skattetænkning eller omgåelse af de regler, vi havde, er i hvert fald ikke behagelige, det er alle enige om, men hvad er det for nogle ulemper, der er tale om, og hvad er det for nogle ting, vi sætter over styr, hvis man gennemfører SFs forslag? Det synes jeg at skatteministeren sådan lige burde lukke lemmen lidt op for, for det fik vi faktisk ikke at vide her.

Pia Kjærsgaard (FP):

[Pia Kjærsgaard]

SF hører jo til blandt de partier, som bil-der befolkningen ind, at man kan få en bedre skattelovgivning ved bare at ændre på de paragraffer, som i øjeblikket er gældende, og derved stoppe såkaldte huller i lovgivningen.

De sidste generationers erfaringer herinde fra folketinget bekræfter klart, at det ikke passer. Ved at foretage ændringer svarende til dem, SF her foreslår, opnår man kun at gøre bureaukratiet endnu mere omfattende og gribe forstyrrende ind i de dispositioner, som borgerne har truffet i tillid til gældende lov, med den virkning, at vi får endnu flere arbejdsløse, som ellers kunne have haft god beskæftigelse.

Fremskridtspartiet siger derfor nej til SFs lovforslag.

Thoft (SF):

Jeg vil takke for den altovervejende positive modtagelse af disse forslag. Jeg konstaterer, at der skulle være en rimelig chance for at hente et flertal hjem.

Jeg er ligesom fru Aase Olesen ked af, at skatteministeren ikke prøvede at ridse nogle af de mange problemer op, som ligesom var undertonen i dette forslag. De ordførere, som har talt imod forslaget, har grundlæggende alle benægtet, at der foreligger et problem.

Nu kan jeg ikke forstå, at de skattepolitiske ordførere ikke følger med i de bilag, der kommer rundt i udvalget, for vi har rent faktisk haft et bilag, der har vist annoncer af denne type: »Er De brændt inde med ubenyttede investeringsfondsmidler, skal vi nok hjælpe.« Og metoden var netop at overføre pengene via virksomhedsomdannelsesreglerne, så de kunne investeres passivt.

Hvis man ønsker at bruge virksomhedsomdannelsesreglerne til det, de er beregnet til – og så kan man diskutere, om man er for eller imod disse regler – er det rimeligt at fjerne de huller, der er, når bestemmelserne bruges til andet end det, de er beregnet til, og det er ikke nødvendigt at flytte investeringsfonden med over, for at man kan bruge virksomhedsomdannelsesreglerne til det, de er beregnet til. Det var det, der var pointen.

Hr. Hagen Hagensen siger: hvorfra har SF overhovedet belæg for, at dette er et problem? Ja men kig i lægernes, i tandlægernes, i advokaternes blad! Kig i Børsen, kig i Erhvervsbladet og se de typer annoncer! Det er

et problem, synes jeg, at forudsætningen for, at folketinget vil gøre noget ved hullerne i lovgivningen, er, at de store aviser – Jyllands-Posten, Berlingske Tidende, Ekstra Bladet, for nu at nævne nogle – bringer sagerne op på forsiden. Når sagerne er bragt på forsiden, når enhver idiot i dette land kan se, hvordan hullerne udnyttes, så gør man noget ved det, men ikke et sekund før. Indtil det tidspunkt, hvor de store aviser interesserer sig for sagerne, eller fjernsynet – det sidste hul, vi fik stoppet, var det fjernsynet der var blevet opmærksom på – gør man i dette ting ikke noget ved hullerne, for det gør jo ikke så meget, om der smutter en eller anden rigmand imellem. Men når Ekstra Bladet skriver om Koch-Nielsen, farer ministeren ud og stopper hullet. Hvis ikke der var skrevet om det, var der heller ikke sket noget.

Jeg synes, det er problematisk, at man laver regler fulde af huller, og når vi så påpeger det og fremsætter forslag for at få stoppet en klud i hullerne, benægter man problemets eksistens. Så kan vi kun vente, til de store aviser har fået gravet et passende antal tilfælde frem og banket dem op på forsiden. Så sker der noget! Men det er kritisabelt, at man først gør noget ved tingene, når de store aviser har gjort noget ved det.

Jeg vil gerne sige, at formålet med dette forslag er udelukkende at stoppe et hul, og det siger jeg til hr. Fogh Rasmussen, som var bekymret for, at hele virksomhedsomdannelseslovgivningen nu ville falde på gulvet. Enten man nu kan lide virksomhedsomdannelseslovgivningen eller ej, var det sådan set ikke en ændring af den, der var formålet med vores forslag. Formålet var udelukkende at stoppe misbruget af den lovgivning, der findes, stoppe det misbrug, der ligger i tandlægers, revisorers og andet godtfolks overflytning af deres investeringsfondsmidler til selskaber, som derefter kan investere passivt. Det er det hul, der bør stoppes, og jeg håber, at vi under udvalgsarbejdet, som kommer, kan nå frem til enighed om disse forslag.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Jeg har måske ikke helt så mange muligheder for at læse alle skattepapirer som hr. Thoft, men jeg vil godt spørge hr. Thoft, for jeg kan forstå, at dette forslag bygger på

[Aase Olesen]

meddelelser i dagspressen og på annoncer: mener hr. Thoft ikke – og han kan måske svare på det som revisor – at der er mulighed for skattemyndighederne for at stoppe denne trafik? Det er sådan set det, vi må undersøge i udvalget.

Thoft (SF):

Nej, så længe vi ikke har en omgælses-klausul – men den har SF jo fremsat forslag om – kan en sådan utilsigtet brug af lovgivningen ikke forhindres. Det er det samme problem, som vi havde ved det forrige lovforslag, vi diskuterede, hvor en enkelt skatte-spekulant groft udnytter reglerne. Man kan kun gøre det, at man kan stoppe en klud i, så snart man opdager hullerne, men at nogen siger, at det er ulovligt, kender jeg kun ét eksempel på. Det er sagen mod et af dette tings udmærkede medlemmer, som i dag sidder i Horserød – meget imod min vilje.

Hermed slutte forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 42:

Forslag til folketingsbeslutning om udsættelse af beslutningen om NATOs doktrin FOFA.
Af Albrechtsen (VS) og Thoft (SF).
(Fremsat 21/11 84).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Forsvarsministeren (Engell):

FOFA eller forsvar mod anden angrebsbølge har karakter af et foreløbigt planlæg-

ningsinstrument, og det skal ses som et led i bestræbelserne på at styrke NATOs konventionelle forsvar. Tanken er, at man ved at udnytte ny teknologi vil blive i stand til mere effektivt, end tilfældet er i dag, at imødegå en angriber i hans forstærknings- og opmarchområde. Det er jo i fuld overensstemmelse med NATOs strategi, men er i dag vanskelig at gennemføre på grund af Warszawa-pagstens konventionelle overlegenhed.

Det drejer sig altså om et forsøg på at befæste det, der bestandig har været meningen med NATO, nemlig at forhindre krig gennem besiddelse af en troværdig afskrækkelse. Så længe vi ikke kan opnå aftaler, der sikrer en konventionel balance på et lavere niveau, er der ingen anden mulighed end at søge forsvaret af NATO styrket. Alternativet vil jo være, at vi gør os endnu mere afhængige af atomvåben, end tilfældet er i dag, og det er jo den modsatte udvikling, vi ønsker.

Der har hele tiden bestået et behov for at kunne sætte ind over for mål, der ligger bag den egentlige slagmark, f.eks. fjendtlige forstærkninger og flyvepladser. I det særlige NATO-sprog hedder det »interdiction«, dvs. afskæringsoperationer, der tilsligter at skade modstandernes evne til at fastholde et angreb.

NATOs planer har i overensstemmelse med strategien gennem mange år reflekteret dette behov. Ingen fjender kan forvente, at hans eget territorium skulle være tabuområde efter et angreb. På forhånd at garantere fjenden at man er villig til at udkæmpe en eventuel krig alene på sit eget område, vil ærlig talt være hensynsløst over for vores egne befolkninger. Der er derfor ikke noget principielt nyt i FOFA. Det relevante er, som jeg allerede har nævnt, at moderne teknologi muligvis kunne bidrage til at rette op på NATOs konventionelle underlegenhed.

Og lad mig så sige, at FOFA er ikke nogen doktrin. Den hverken erstatter eller ændrer gældende NATO-doktriner. Der er tale om nogle vejledende principper, som NATOs militære myndigheder skal tage hensyn til, når de opstiller forslag til forbedringer i medlemslandenes forsvar. De er altså som så mange andre principper en del af forsvarsplanlægningssystemet i NATO. Det er de enkelte lande, som suverænt bestemmer, om og i hvilket omfang de vil følge sådanne råd. FOFA er således ikke umiddelbart bindende